

Opera en Ballet Amsterdam ^[16] (Het Nationale Ballet)

De missie van de instelling luidt: “Als topinstituut met een voorbeeldfunctie houdt Opera en Ballet Amsterdam de tradities van ballet en opera levend en inspirerend voor publiek uit alle windstreken. Opera en Ballet Amsterdam vervult met verve de rol van internationaal ambassadeur van de Nederlandse kunst en cultuur. Het is zijn missie om als creatief, lerend en ondernemend bedrijf een breed opera- en balletrepertoire op het hoogste niveau te ontwikkelen en uit te voeren en om het draagvlak ervoor te verbreden.”

Subsidieadvies

De Raad voor Cultuur adviseert een subsidiebedrag toe te kennen van € 6.330.000.

HNB is een van de vlaggenschepen van de Nederlandse danssector en maakt balletproducties van hoog niveau. Het tableau kan zich meten met de internationale top. De instelling gaat de komende periode een aantal interessante samenwerkingsverbanden aan. De raad is van mening dat de instelling meer buiten de eigen standplaats zou moeten optreden. De instelling positioneert zich goed in de sector en heeft goed zicht op zijn publieksgroepen. Volgens de raad moet HNB – zeker gelet op haar positie in de sector – een breder publiek bereiken.

In het plan mist de raad concrete strategieën waarmee het publiek kan worden verjongd. De financiële ambities worden niet goed onderbouwd en zijn weinig solide.

€ **6.330.000**
geadviseerd
subsidiebedrag

€ **6.330.000**
gevraagd
subsidiebedrag

De aanvraag is gebaseerd op artikel 3.12 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

16
Opera en Ballet Amsterdam is de werknaam voor de fusie tussen De Nederlandse Opera, Het Nationale Ballet en Het Muziektheater Amsterdam. Omdat hier het advies wordt beschreven voor het balletgedeelte, zal gebruik worden gemaakt van de naam van Het Nationale Ballet (HNB).

Beoordeling

Kwaliteit

HNB toont de danskunst op het hoogste niveau. Het repertoire van het gezelschap kent een evenwichtige combinatie van klassieke en neoklassieke balletten en modern werk van vaste en gastchoreografen.

De instelling geeft de klassieke balletten nieuwe glans door ze in nieuwe versies op te voeren; de voormalige en huidige huischoreografen zijn nog altijd boegbeelden van HNB en de Nederlandse dans en hun werk heeft terecht een vaste plek in het repertoire. De choreografen die HNB daarnaast aantrekt voor (nieuw) werk geven het gezelschap nieuwe impulsen, zodat de instelling levendig en eigentijds blijft.

De artistieke plannen voor de komende periode worden niet uitgebreid toegelicht, maar de namen van de aangekondigde choreografen geven vertrouwen in de artistieke koers. Daarnaast gaat HNB de komende jaren interessante samenwerkingen aan met een aantal Amsterdamse instellingen. De raad hoopt dat zulke coproducties op artistiek gebied verrijkend zullen zijn voor alle partners.

Het tableau is van internationale statuur en stuwt de kwaliteit van de programma's extra op. De raad vindt de omvang van het tableau groot en is van mening dat (tijdelijke) overcapaciteit beter kan worden benut. Volgens hem is het mogelijk dezelfde taken uit te voeren met een kleiner tableau en – indien nodig – gebruik te maken van freelancers. Bij een gelijkblijvende omvang van het tableau zou het beter benut moeten worden.

De raad heeft zorgen over de toekomst van de muzikale begeleiding van de programma's van HNB. De wijze waarop de begeleiding van dansgezelschappen volgens de subsidieregeling is ingericht, biedt onvoldoende waarborgen om de kwaliteit ervan in de toekomst te garanderen.

Publieksbereik

HNB heeft een groot publieksbereik dat zich met name in de standplaats concentreert. Ook in de komende periode heeft de instelling weinig ambities om in de rest van het land op te treden. De raad is van mening dat het gezelschap in dit opzicht de lat hoger mag leggen. Er is veel repertoire dat zich er goed voor leent om met name op de grotere podia in Nederland te worden gedanst. De zogenoemde residenties die de instelling organiseert, waarbij zij een paar dagen een breed programma in verschillende steden in een regio toont, vindt de raad een uitstekend initiatief. Dit moet vaker worden gedaan.

De verbintenis met Pathé Nederland, die balletvoorstellingen *live* in bioscopen uitzendt, is een goede manier om het publieksbereik te vergroten.

Cultureel ondernemerschap

HNB heeft ambities op het gebied van de eigen inkomsten. De forse stijging daarvan vindt de raad niet goed onderbouwd. Daarnaast heeft de instelling geen strategie bij tegenvallende inkomsten. HNB positioneert zich goed in de Nederlandse podiumkunstensector en

speelt door middel van zijn naam, faam en zichtbaarheid een voortrekkersrol. De instelling heeft in het kader van haar marketingbeleid goed zicht op de samenstelling van het publiek en de klanttevredenheid. Zij constateert dat 80% van het publiek 40 jaar of ouder is. De raad onderschrijft de ambitie jonger publiek binnen te halen, maar concrete strategieën waarmee HNB dit de komende periode wil bewerkstelligen, ontbreken.

De raad constateert dat de plannen van Opera en Ballet Amsterdam nog weinig blijkt geven van synergie op bedrijfsmatig niveau tussen de drie fuserende instellingen. De raad verwacht dat deze fusie wel enige efficiëntie tot gevolg moet kunnen hebben.

Educatie

Het educatiebeleid krijgt, gelet op het aantal personeelsleden en de toename ervan, de komende jaren veel nadruk bij HNB. De instelling beschikt ook over een groot aantal diverse samenwerkingspartners. Het bereik van de educatieve activiteiten is in dit licht bezien echter te beperkt. De doelmatigheid van het educatiebeleid is daardoor laag en er ontbreekt een duidelijke visie. Omdat HNB de educatieve activiteiten wel op een goede manier evalueert, zou dit wat de raad betreft tot een beter gefundeerd en effectiever educatiebeleid moeten leiden.

(Inter)nationaal belang

HNB is een van de topinstellingen in de Nederlandse danssector. Gelet op het specifieke balletrepertoire brengt het een uniek aanbod in Nederland en doet dat op een zeer hoog niveau.

Internationaal heeft de instelling een positie die veel minder onderscheidend is. De raad erkent de internationale kwaliteit van het gezelschap, maar constateert ook dat het geen vaste waarde is op de buitenlandse podia. Internationale tournees vinden niet op structurele basis plaats. Het beperkte aantal optredens in het buitenland getuigt in de ogen van de raad ook van realisme.

Talentontwikkeling

HNB heeft een goede samenwerking met de Nationale Balletacademie en zorgt voor een degelijk traject bij de ontwikkeling van dansers, beginnend bij jonge kinderen.

De raad is van mening dat de oprichting van de juniorgroep HNB Nxt een goed initiatief is om jonge dansers ervaring op te laten doen. Hij vindt het echter zorgelijk dat HNB Nxt afhankelijk is van externe financiers. Talentontwikkeling is een kerntaak van de instelling en de kosten ervan horen ook als zodanig in de begroting van de instelling opgenomen te zijn. De producties van HNB Nxt spelen ook buiten de standplaats, wat een positief effect heeft op het spreidingsbeleid van de instelling. De raad waardeert dat HNB samen met het ICK en Dansmakers Amsterdam workshops gaat ontwikkelen.